

Aanzet geactualiseerde Strategische Visie 2020-2025 Behoorlijk Bestuur

**Het ontwikkelen van een geactualiseerde Strategische visie Den Helder
is ook behoorlijk bestuur**

www.behoorlijkbestuur.nl

februari 2014
Michiel Wouters
lijsttrekker Behoorlijk Bestuur

Algemeen

Behoorlijk Bestuur vraagt regelmatig om actualisatie van de Strategische Visie. Het bestuur van de gemeente Den Helder baseert al haar beleid op de strategische visie 2020. Deze achterhaalde visie is in mei 2007 vastgesteld en spreekt nog over het Wieringerrandmeer als woningbouwgebied. Verder gaat het uit van welvaarts- en bevolkingsgroei naar 61.000 inwoners en ontwikkeling van Den Helder tot een regiocentrumgemeente. Verder zijn een zestal doelen gesteld waar je oppervlakkig gezien geen bezwaar tegen kan hebben. Echter als je er enigszins in diepte naar kijkt zijn ze of van een algemeenheid die geen houvast biedt en/of ze gaan uit van de onjuiste startpositie. Zo is bijvoorbeeld het streven naar duurzame economie prima maar in het geval van Den Helder is het onzin als je niet met actuele cijfers en omstandigheden onderbouwd hoe je dat zou willen bereiken. De huidige coalitie (VVD, TROTS, D66 en CDA) en het college verzaken hun taak ernstig als zij stellen dat een nieuwe coalitie/raad maar een nieuwe strategische visie moet maken. Het betekent dat zij uitbestuurd zijn en nog erger blijkbaar überhaupt geen visie (meer) kunnen ontwikkelen op de toekomst van Den Helder. Inmiddels is met deze laakbare houding veel tijd verloren gegaan.

Behoorlijk Bestuur heeft wel een duidelijk idee over contouren waarlangs een nieuwe strategische visie voor Den Helder vorm zou moeten krijgen. Kanttekening is dat alle elementen gericht zijn op ontwikkelingen in Den Helder maar dat alle uitvoering in deze tijd natuurlijk in regionaal verband moet worden besproken en uitgevoerd.

Uitgangspunten

Als uitgangspunt dienen de feiten. Positief feit is dat we in Den Helder een goed bereikbare zeehaven hebben en gezonde lucht en ruimte. Dit laatste blijkt in toenemende mate een belangrijk "bezit" te zijn dat maximaal moet worden uitgenut. Feit is anderzijds ook dat, onder andere als gevolg van het recente coalitiebeleid, het bevolkingstal gestaag afneemt, de bevolking vergrijst, arbeidsplaatsen in absolute zin verloren gaan (Koninklijke Marine/Geminiziekenhuis) maar bovenal in de hele kop van Noord-Holland het gemiddelde (gezins)inkomen 10% onder het landelijk gemiddelde ligt. Het gevolg hiervan kunnen we dagelijks aan den lijve ervaren; de jeugd vertrekt nog sneller, winkels sluiten omdat zij onvoldoende klandizie hebben. Het bestuur van Den Helder lijkt te berusten in zijn slechte imago.

Niet al deze ontwikkelingen kunnen worden afgedaan met verwijzing naar de crisis. In het recente verleden heeft de coalitie/college in belangrijke mate het antwoord gezocht in het Uitvoeringsplan Stadshart (UPS) waarmee ongeveer al het echte spaargeld dat wij als gemeente hadden (verkoop van NUON aandelen) wordt gependend. Dit UPS is in onderdelen al jaren achterhaald omdat het in belangrijke mate is gebaseerd op de inmiddels achterhaalde Strategische Visie 2020. De huidige coalitie stelt dat goed bestuur wordt gekenmerkt door het uitgangspunt dat eenmaal genomen besluiten ook uitgevoerd moeten worden terwijl Behoorlijk Bestuur stelt dat goed bestuur soms vereist dat je plannen aanpast; beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Aantrekkelijkheid van een binnenstad wordt gecreëerd door de winkels en horecazaken die er zijn en niet door hier en daar wat delen op te knappen of door er een stadhuis te bouwen en dan te verwachten dat het allemaal wel beter gaat. Het gemeentebestuur moet facilitair/voorwaardenscheppend zijn; bijvoorbeeld door middelen te zoeken om het parkeren zonder extra parkeerheffing mogelijk te maken. Helaas toont de praktijk van alle dag dat de huidige coalitie een foute richting heeft gekozen.

Hoofddoelstelling en hoofdvoorwaarde

Uitgaande van de feiten is de echte opdracht aan een gemeentebestuur (hoofddoelstelling) er voor te zorgen dat het gemiddelde (gezins)inkomen in Den Helder omhoog gaat (meer en beter betaalde werkgelegenheid). Dit zal de koopkracht versterken en een deel van die verbeterde koopkracht zal onherroepelijk ook in Den Helder zelf besteed worden. Een hoger gemiddeld (gezins)inkomen zal op alle (beleids)terreinen meer lucht geven en dus de sociale kracht van de gemeente, de sociale cohesie en de woonomgeving positief beïnvloeden. Verder dient een visie op de ontwikkeling van de verschillende beleidsterreinen integraal te zijn omdat alles in elkaar grijpt en onderling afhankelijk is.

Voor alle ontwikkeling is in onze visie goede bereikbaarheid, verbinding met de randstad een voorwaarde.

Slechte bereikbaarheid van Den Helder in het algemeen maar over de weg in het bijzonder is reeds lang een achilleshiel van alle ontwikkeling in Den Helder. Dit zou onderwerp moeten zijn van een constante intensieve lobby bij Rijk en provincie. Het college stelt in haar opstelling helaas dat een betere bereikbaarheid van Den Helder door “de ondernemers” niet als noodzakelijk wordt geacht. Dit zou blijken uit een enquête onder Helderse ondernemers. Daarom wordt dit op geen enkele wijze meer als ambitie door het huidige bestuur nagestreefd. Weer kostbare tijd verloren.

Haven/Werk

Het huidige bestuur zet uitgaande van de achterhaalde strategische visie in op meer werkgelegenheid met name door de haven te ontwikkelen als “groene stroom/windenergie haven”. Het is nog maar zeer de vraag of de beoogde ontwikkeling van windturbine velden op de Noordzee en dus het onderhoud daarvan tot groot succes gaat leiden. De echte feiten over windenergie op zee zijn weinig hoopgevend. Bedrijventerreinen worden zonder verdere visie met ieder bedrijf uitgebreid dat zich meldt. Dit moet anders!

Ten eerste de ontwikkeling van de haven. Vooralsnog drijft de haven eigenlijk slechts op de ondersteuning van activiteiten van de offshore. Deze tak moet uiteraard op korte termijn maximaal worden ondersteund om de verdien capaciteit in stand te houden. Ook op langere termijn zal de offshore activiteit belangrijk blijven. Helaas is de inbreng van de traditioneel belangrijke visserij sterk verminderd.

Een haven komt echter pas echt tot bloei als er sprake is van doorvoer van goederen.

Doorvoer / afvoer vereist een achterland en dat begint met transportmogelijkheden naar dat achterland. Een strategische visie moet dus altijd beginnen met het streven naar goede treinverbinding (dubbel spoor) en een autosnelweg naar de randstad. Dit in combinatie met het regionale vliegveld, het Noordhollandskanaal en eventueel de vaarwegen op het IJsselmeer moet allemaal onderdeel zijn van de logistieke trein naar het “achterland”.

Afgezien van directe transitie van goederen moet in een visie ook een industriële doelstelling vervat worden die past bij doorvoer. Er moeten bedrijven worden aangetrokken waarvoor grondstoffen/halffabrikaten moeten worden aangevoerd en fabrieken/producten moeten worden doorgevoerd. Gelet op het (hierna benoemde) speerpunt gezonde lucht moeten het “schone” bedrijven zijn. Het betekent dat Den Helder haar bedrijventerreinen - gegeven het feit dat aan- en afvoer geregeld is- moet open stellen (aquisitie van) voor wat men benoemt als (technische) productiebedrijven. Deze bedrijven hebben enerzijds aanvoer van grondstoffen/halffabrikaten nodig (via de haven) en anderzijds moeten zij hun producten afvoeren (via autosnelweg/ spoor/vliegveld/water). Maar er is meer. Dit soort bedrijven hebben een relatief arbeidsintensief productieproces; brengen daardoor werkgelegenheid op MBO/HBO niveau en zijn weinig vervuilend. Naast meer werkgelegenheid zal het niveau van het werk de mogelijkheid bieden om het gemiddeld inkomen te verhogen. Medewerkers van de bedrijven kiezen wellicht om hier te wonen en het brengt mogelijkwijs de wens ook extra onderwijsbehoefte op genoemd niveau in Den Helder te hebben. De noodzaak van een integrale visie wordt geïllustreerd door het feit dat ook de welwillendheid om als werknemer mee te verhuizen afhangt van zowel een aantrekkelijke woonomgeving als ook weer een goede bereikbaarheid over de weg of per spoor.
(Is het niet zo dat u familie altijd meent langer te moeten reizen om u te bezoeken dan u om hen te bezoeken???? alles is imago!!!!)

Vergrijzing/toerisme.

In de huidige visie van het college wordt vergrijzing in feite als ongewenste ontwikkeling gezien. Echter “vergrijzing” kan ook een kans bieden.

Toerisme is als pijler in de achterhaalde strategische visie weliswaar genoemd maar wordt nauwelijks beleidsmatig echt onderbouwd . Het college /coalitie heeft op dit punt de laatste jaren geen echt beleid gemaakt.

Doordat in het verleden vrijwel al het natuurgebied aan het Landschap Noord Holland (LNH) is overgedragen (bezuiniging op onderhoud), is het nu niet eens meer mogelijk een wandelroute rond het fort Kijkduin te realiseren. Alle Top of Holland activiteiten ten spijt is de attractiviteit van Den Helder voor de toerist slechts het strand, enkele (kleinere) musea, een onaantrekkelijke binnenstad en Willemsoord (en de boot naar Texel). Het weer toegankelijk maken van natuur zal moeilijk worden, Willemsoord heeft eigen problemen en de binnenstad is op korte termijn geen attractie. Wat rest is de schone lucht.

In de randstad is ook sprake van vergrijzing. Het aantal gepensioneerden dat een uitvlucht zoekt uit de hectiek van de randstad en (al dan niet door longproblemen) schone lucht zoekt neemt toe. Enig onderzoek leert dat het om een categorie bewoners gaat dat ook doorgaans de financiële middelen heeft om te verhuizen en nu vaak de bosrijke omgeving in zuidelijk en oostelijk Nederland kiest. Een nieuwe strategische visie zou als doelstelling moeten hebben deze categorie gepensioneerden ook naar de schone lucht van Den Helder te laten verhuizen. Een actief promotiebeleid moet daar op worden toegespitst. Toestroom van genoemde groep gepensioneerden zal het aantal inwoners laten stijgen maar ook het gemiddeld inkomen positief kunnen beïnvloeden.

Gelet op de integrale aanpak is nu dus nu ook duidelijk dat de industriële ontwikkeling , zoals eerder genoemd, moet zijn gericht op “schone” industrie. Maar ook voor deze categorie net als voor het toerisme geldt dat de wil om te recreëren/ verhuizen naar Den Helder mede afhangt van goede bereikbaarheid via de weg en per trein . Gelijktijdig dient het beleid er in overleg met LNH toch op gericht te zijn dat de natuurgebieden weer enigszins toegankelijk worden voor bewoners en toeristen.

Naast uitwerking van genoemde doelstellingen in de nieuwe strategische visie zal het

gemeentebestuur in het algemeen in haar activiteiten vooral facilitair moeten zijn. Beleid op het gebied van woningbouw, de lobby in het kader van de ziekenhuisdiscussie (ouderenzorg) de maatregelen m.b.t. Willemsoord etc. zullen de doelstellingen moeten ondersteunen. Dit moet in de actuele strategische visie verder uitgewerkt worden.

Conclusie.

Doelstellingen gebaseerd op feiten moeten de voeding zijn voor een actuele strategische visie die er zo snel mogelijk moet komen. Behoorlijk Bestuur heeft daar regelmatig op gewezen. Het huidige college, gedragen door de coalitie, heeft aangegeven dat een nieuwe ploeg (na de verkiezingen) maar een nieuwe strategische visie moet schrijven. Daarmee is kostbare tijd verloren gegaan. Het college stelt in haar opstelling helaas dat een betere bereikbaarheid van Den Helder niet langer door de ondernemers als noodzakelijk wordt geacht. Dit zou blijken uit een enquête onder Helderse bestaande ondernemers. Ondernemers die ontsluiting wel belangrijk vinden zijn de stad reeds lang geleden ontvlucht. Ook met deze houding is weer veel tijd verloren gegaan. Juist een actieve lobby bij rijk en provincie is nodig om bereikbaarheid te verbeteren.

De huidige visie op de ontwikkeling van de haven is eenzijdig, discutabel en dus risicovol voor de toekomst. Het feit dat de VVD expliciet in haar verkiezingsprogramma aangeeft weer te willen voortbouwen op dezelfde achterhaalde strategische visie 2020 is teleurstellend en beloofd weinig goeds voor de toekomst van Den Helder met die partij. Behoorlijk Bestuur geeft integraal de contouren voor het opstellen van een geactualiseerde strategische visie. Integraal betekent dat genoemde doelstellingen veelal onderling ook voorwaardelijk zijn.

Hoofddoelstelling verhoging gemiddeld (gezins)inkomen door

Goede bereikbaarheid via autosnelweg en dubbel spoor.

Ontwikkeling van de haven naar doorvoerhaven (transitie).

Acquisitie richten op (technische) productiebedrijven met werkgelegenheid op MBO/HBO niveau

Gezonde schone lucht als pluspunt van Den Helder handhaven en uitdragen.

Toeristische attractiviteit verhogen.

PR richten op attractiviteit van Den Helder voor gepensioneerden vanuit de randstad.

Met als resultaat op termijn een stad (of stedelijke kern) financieel-economisch sterk en waar het goed wonen, studeren en werken is. Met een maatschappij waarin onderlinge cohesie de basis is van een veilige, prettige en sociale woonomgeving.

Alle genoemde elementen zijn ook opgenomen in het verkiezingsprogramma van Behoorlijk Bestuur.

februari 2014

Michiel Wouters

lijsttrekker Behoorlijk Bestuur